Shibori i shashiko tehnike u kreiranju tekstila i odjeće

Zahtila, Romina

Master's thesis / Diplomski rad

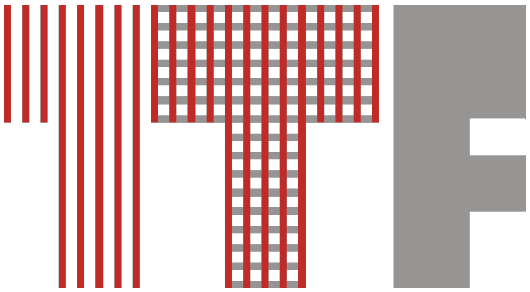
2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:201:430618

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

TEKSTILNI I MODNI DIZAJN

DIPLOMSKI RAD

SHIBORI I SHASHIKO TEHNIKE U KREIRANJU TEKSTILA I ODJEĆE

Romina Zahtila

Zagreb, 2017. srpanj

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

TEKSTILNI I MODNI DIZAJN

TEKSTILNI DIZAJN

DIPLOMSKI RAD

SHIBORI AND SASHIKO TEHNIQUES IN TEXTILE AND FASHION DESIGN

SHIBORI I SHASHIKO TEHNIKE U KREIRANJU TEKSTILA I ODJEĆE

izv.prof.art Koraljka Kovač Dugandžić

Romina Zahtila

Zagreb, 2017. srpanj

• Zavod za dizajn tekstila i odjeće

• Stranica, slika, 26 literatura, 1 konstrukcija odjevnog predmeta, 1 modeliranje odjevnog predmeta

•Članovi povjerenstva:

- MENTOR: izv.prof.art. Koraljka Kovač Dugandžić

- PREDSJEDNIK: izv. prof. dr. sc. Martinia Ira Glogar

- ČLAN: izv. prof. art. Koraljka Kovač Dugandžić

- ČLAN: viši asistent, dr. sc. Blaženka Brlobašić Šajatović,

- ZAMJENSKI ČLAN: izv. prof. ak. slik. Paulina Jazvić

•Datum predaje: 25.09.2017.

•Datum obrane: 27.09.2017.

SAŽETAK

Tema diplomskog rada je interpretacija Shibori i Sashiko tehnike u kreiranju tekstila i odjeće. Shibori i Sashiko tehnike su drevne japanske tehnike ukrašavanja tekstila bojanjem i šivanjem,koje su i danas zastupljene. Informacije koje su bile potrebne u stvaranju diplomskog i praktičnog rada provedeno je istraživanjem u teorijskom dijelu. Određenim metodama poput bojadisanja, ukrasnog šivanja, konstruiranja i modeliranja nastat će realizacija moje teme.

KLJUČNE RIJEČI

Bojenje je proces bojenja vlakana, pređe ili tkanina korištenjem tekućine koja sadrži boje za davanje određene boje na tvar.

Shibori je japanska riječ za različite načine ukrašavanja tekstila, oblikovanjem tkanine i pričvršćivanjem prije bojanja, kojom dobivamo različite uzorke na tkanini.

Sashiko je oblik ukrasnog šivanja (ili funkcionalnog vezanja) iz Japana.

Tekstilni dizajn je u suštini proces stvaranja dizajna za tkane, pletene, tiskane tkanine ili za površine ukrašenih tkanina.

Kreiranje odjeće je umjetnost primjene dizajna estetike ili prirodne ljepote na odjeću i dodatke.

Konstrukcija odjeće je proces kojim se uz pomoć glavnih tjelesnih mjera dobije temeljni kroj nekog odjevnog predmeta.

Modeliranje odjeće je proces u kojem se temeljni kroj dobiven konstrukcijom izmodelira po određenom modelu nekog odjevnog predmeta.

SUMMARY

The topic of this graduate thesis is the interpretation of Shibori and Sashiko techniques in creating textiles and clothing. Shibori and Sashiko are contemporary Japanese techniques for decorating textile with dyeing and sewing, and are still represented today. The research carried out in the theoretical part will provide the necessary information that will help to create the work. Certain methods such as painting, decorative sewing, construction and modeling will result in realization.

KEYWORDS

Dyeing is the process of coloring fibers, yarns or fabrics by using a liquid containing coloring matter for imparting a particular hue to a substance..

Shibori is a Japanese word for various ways of decorating textiles by shaping the fabric and fixing before painting, by which we get different patterns on the fabric.

Sashiko is a form of decorative sewing (or functional binding) from Japan.

Textile design is essentially a process of creating designs for fabrics, knit fabrics, printed fabrics, or the surface of decorated fabrics.

Fashion design is the art of applying aesthetic design or natural beauty to clothing and accessories.

Construction of clothing is a process by which basic bodywork is obtained by means of the main body measurements.

Modeling of clothing is a process in which the basic cut is obtained by constructing a pattern according to a particular model of a garment item.

SADRŽAJ:

1. UVOD **1**

2. TEORIJSKI DIO **2**

2.1. Bojadisanje 2

2.2. Indigo boja 7

2.3. Shibori 9

2.3.1. Vrste shibori tehnika 12

2.3.2. Buaisou 17

2.3.3. Carter Smith 18

2.4. Sashiko 19

2.4.1. Sylvia Pippen 23

2.4.2. Junko Oki 25

2.5. Kimono 27

3. METODIKA RADA **29**

4. EKSPERIMENTALNI DIO **30**

5.1. Proces rada kolekcije 30

5.2. Sibori i sashiko u kreiranju tekstila i odjeće 30

5.3. Konstrukcija i modeliranje odjevnog predmeta 31

5. REZULTATI RADA **34**

6. ZAKLJUČAK **39**

7. LITERATURA **40**

1.UVOD

Još od srednje škole upoznata sam sa Shibori tehnikom, pod nazivom, zaveži i obojaj. Inspiracija za temu diplomskog rada nastala je izložbom za Tjedan Afrike, u svibnju 2016. godine, kao i moj brand „Romini design“. Počelo je tako što smo trebali naći inspiraciju. Mene su inspirirali radovi Tamar Mason, u kojima je na crnoj tkanini vezla koncem i dodavala perle. U početku, ideja je bila da zamijenim pozadinu na kojoj ću intervenirati i to sa tie & dye tehnikom. Kasnije sam konzultacijama sa mentoricom, docenticom Koraljkom Dugandžić Kovač, došla do finalnoga rada, a to je da na shibori tekstil interveniram sivim sitotiskom i napravim kaftan. Kroz predavanja sam se upoznala i sa sashiko tehnikom, te tako usavršila temu svog diplomskog rada. Shibori i sashiko su japanske tehnike ukrašavanja tekstila. Jedan od pet glavnih modela, kojeg razlikujemo kroz povijest, je gornji dio odjeće koji se sastoji od više dijelova. Uglavnom se kopča ili križa sprijeda, a to je azijski kaftan, ogrtač.

Povijesnim tokom ću objasniti bojadisanje, indigo boju i drevne tehnike, te načine na koje ih sve razlikujemo. Opisom metoda kojima sam se bavila, dočarat ću spoj tih drevnih metoda sa modernim dizajnom.

2. TEORIJSKI DIO

2.1. Bojadisanje

Kada su primitivni ljudi počeli i mogli stvarati, nastojali su dodati boju svijetu oko sebe. Koristili su prirodnu materiju za prekrivanje mrlja na koži, ukrašavanje školjaka i perja, te slikanje svojih priča na zidovima špilja. Znanstvenici su do sada mogli prepoznati crne, bijele, žute i crvenkaste pigmente izrađene od okera koje je primitivni čovjek koristio u špiljskim slikama do preko 15 tisuća godina prije nove ere. S razvojem fiksnih naselja i poljoprivrede oko 7.000 - 2.000 godina, čovjek je počeo proizvoditi i koristiti tekstil, te bi tekstilu dodao boju. Iako znanstvenici još nisu bili u mogućnosti odrediti točno vrijeme kada je došlo do prve primjene boja vlakana, analiza boja na tekstilima iskopanih s arheoloških nalazišta u Danskoj, stavila je upotrebu plavog bojila, zajedno s još neidentificiranom crvenom bojom, u prvom stoljeću nove ere.

Da bismo razumjeli umjetnost i povijest bojenja, prvo moramo razumjeti proces bojenja. Prema Websterovom rječniku, bojenje je "proces bojenja vlakana, pređe ili tkanina korištenjem tekućine koja sadrži boje za davanje određene nijanse na tvar."

Postoje tri osnovne metode "dobivanja određene boje" tvari. Prvo je bojenje predmeta, gdje se boja utrlja ili natapa u predmet bez koristi neke vrste kemijskih fiksatora, kako bi se sačuvala boja. Sljedeća je uporaba pigmentacije, pri čemu je boja fiksirana na površinu objekta s drugim ljepljivim medijem. Prava boja je kada se boja nanosi na drugu tvar u netopivom obliku od otopine koja sadrži boju.

Prirodne boje mogu se podijeliti u dvije kategorije: izravne i neizravne.

Izravne boje postaju kemijski fiksirane na vlakno bez ikakvih drugih kemikalija ili aditiva, kao što su indigo ili određeni lišaji. Neizravne boje, zahtijevaju neku vrstu tvari (obično metalnu sol), kako bi se spriječilo ispiranje boje ili izbjeljivanje. Aluminijske i željezne soli bili su najčešći tradicionalni fiksatori boje, pri čemu su bakar, kositar i krom u upotrebu došli mnogo kasnije. U ruralnim područjima gdje ti metali nisu bili naširoko dostupni, biljke su također korištene kao bojila. Osobito one koje imaju prirodni ekstrakt takvih minerala iz zemlje, kao što je mahovina.. Aluminij i željezo su se koristili kao fiksatori boje u Egiptu, Indiji i Asiriji od ranih vremena. Srednjovjekovni tekstilci koristili su aluminij, bakar i željezo kao fiksatore boja, a krema kamenca i soli korištena je kao pomoć u procesu bojanja.

Slika 1. Kade za bojanje tekstila u Ko Than Hlaing radionici (u Paw Khon selu, Inle rijeka)

Različita vlakna imaju različite tendencije apsorbiranja prirodnih i sintetičkih boja. Proteinska i celulozna vlakna moraju različito fiksirati boju zbog njihovog strukturnog i kemijskog sastava. Fiksatori boje za celulozna vlakna poput pamuka i platna obično uključuju upotrebu sode za pranje ili tanina kako bi se stvorila alkalna boja. Tanini se široko koriste u bojenju celuloznih vlakana, budući da se dobro pričvršćuju na vlakna biljke, čime se boje mogu pričvrstiti na tanine, dok se oni možda neće moći držati samih vlakana (Tanini se ponekad klasificiraju kao fiksatori boje, ali obično se smatraju kemikalijom koja pomaže procesu bojenja.). Fiksatori boje za proteinska vlakna, poput vune i svile, obično se primjenjuju u kiselinama. Aluminij je uz pomoć kreme od kamenca, najčešći fiksator. Vuna, vlakno na bazi proteina, pronađena je u Europi koja datira još iz 2000. godine prije nove ere. Bila je uobičajena srednjovjekovna tkanina u obojenim i prirodnim bojama, a obrađivali su ih i profesionalni proizvođači i kućanice. Svila, i druga vlakna na bazi proteina, uvezena su iz Kine u Perziju već od 400-600 godina prije nove ere. Svila je postala prilično popularna u kasnom srednjem vijeku, a osnovni centri za proizvodnju svile postavljeni su u Francuskoj, Španjolskoj i Italiji. Ovi centri za proizvodnju svile također su postali i centri tehnologije boja, budući da se većina svile bojala, i zahtijevala je najkvalitetnije boje koje su bile dostupne. Pamuk se smatrao luksuznom tkaninom, jer je uvezen iz Indije i obično je obojan prije nego što je isporučen. Pamuk je također cijenjen zbog svjetline i postojanosti boje koje se koriste za njegovo bojanje. U Indiji i Pakistanu pronađeni su uzorci pamučnih tkanina iz 3000. godine prije nove ere, ali nije se pojavio u Europi sve do 4. stoljeća. U Italiji su se u 13. i 14. stoljeću formirala postrojenja, ali nisu imali značajan ekonomski utjecaj na industriju jer su proizvodili grublju kvalitetu tkanine od uvozne i stoga su imali poteškoća u dobivanju dobre opskrbe pamučnim vlaknima. Znanstvenici su gotovo sigurni da se bojenje prakticira diljem svijeta, ali su teško dobili dokaze. Prvo, nisu sve kulture ostavile pisane zapise o njihovoj praksi. Drugo, zbog velike razlike u uvjetima okoline i stupnja geološkog poremećaja, nije lako pronaći dobro očuvan dokaz o obojenim tekstilima na mnogim arheološkim nalazištima. Kineski tekst iz 3.000. godine prije nove ere navodi receptore boja za dobivanje crvene, crne i žute boje na svilama. Drevni indijski tekstovi opisuju nekoliko različitih žutih boja, kako dobiti crvene boje od drveta i kora određenih stabala, a također bilježi i upotrebu indiga kako bi dobili plavu boju na pamuku. U Srednjoj i Južnoj Americi bojali su rafijina vlakna (biljna vlakana) u tonovima crvene i purpurne s tijelima cochineal insekata (Dactylopius coccus). U Europi umjetnost bojenja je porasla na nove razine raznolikošću klime, kulture i migracijskih / invazivnih valova.

To je dodatno bilo pod utjecajem izravnog utjecaja trgovine potaknutih križarskim ratovima i rastućom kulturnom svijesti renesansnog razdoblja - svi u Europi željeli su egzotične, šarene rukotvorine iz Orijenta, a kasnije i iz Amerike. Devini karavani prelazili su stoljetnu pustinju Gobi donoseći robu iz Kine na Mediteran. Do sedamnaestog stoljeća postojala je svjetska dostava i trgovinska mreža koja je omogućila da se svi oblici iz svih dijelova svijeta dovedu u Europu. Zakonodavstvo iz ranijih stoljeća, kako bi se zaštitilo uzgajivače i korisnike specifičnih boja se preokrenulo u korist novih zahtjeva i standarda koje je postavilo rastuće društvo usmjereno na potrošače koje je htjelo više boja i bolju kvalitetu. U osamnaestom i devetnaestom stoljeću praksa kolonijalizma osigurala je da će uvijek postojati opskrba stranih boja, a industrijska revolucija zadovoljila je zahtjeve velikih produkcija, dok je pronašla nove načine kako bi boje bile svjetlije i dugotrajnije, te podnosile pranje.

Budući da je tehnologija tekstilne tkanine napredovala s dolaskom strojeva za centrifugiranje, oblikovanje i tkanje tkanina, bili su prisiljeni proizvesti boje s točnim nijansama, odgovarajući bojama i najvažnije, one koje bi se prilagodile "brzo" na nove mehaničke i kemijske obrade. Pored toga, izvoznici su željeli boje koje bi izdržale tropsku sunčevu svjetlost i još uvijek bile dovoljno egzotične za inozemne ukuse. Kupci zauzvrat zahtijevaju od svojih dobavljača čišće kemikalije i boje trajne kvalitete. Osobe koje boje, proizvođači, kemičari i proizvođači bojila rade ruku pod ruku kako bi se zadržao korak s napretkom tehnologije. Kemičari u mnogim zemljama su pronašli sredstvo za ekstrakciju visoko koncentriranih prašaka ili pasta iz tradicionalnih boja koje su ojačale boje, kao što su kožnati karmin i bijeli garancin. Ostali postupci korišteni su za ekstrakciju indiga koji nam daje sulfatni indigo i saksonsku plavu. Također se pojavilo i nekoliko novih boja, kao što je žuta dobivena od pikrinske kiseline. S ogromnim porastom interesa za kemiju sredinom devetnaestog stoljeća, došlo je do nekoliko važnih inovacija u bojenju. W. H. Perkin, student slavnog europskog znanstvenika Wilhelma von Hoffmana slučajno je otkrio prvu sintetsku boju u pokušaju sintetizacije kinina. 18-godišnji student purpurni talog, kasnije nazvan mauviene, brzo je patentirao u industrijsku primjenu, što je omogućilo mladom Perkinu da pokrene vlastitu tvornicu u Londonu kako bi komercijalno isporučio boju. Dvije godine kasnije sintetička crvena boja se zove magenta ili fuchsine i patentirana je u Francuskoj. Godina dana je prošla do kraja stoljeća bez patentiranja nove sintetičke boje. Stare prirodne boje su izgubile popularnost zbog novijih sintetičkih. Do kraja devetnaestog stoljeća nekolicina škotskih proizvođača tvida su jedini koji još

uvijek koriste prirodne boje, a sada upotreba prirodnih boja na komercijalnoj razini jedva postoji, uglavnom u udaljenim područjima gdje ljudi imaju ili malo pristupa sintetičkim bojama ili imaju interes za zadržavanje svojih starih običaja bojenja. Korištenje prirodnih boja ponovno dobiva popularnost s renesansom u rukotvorinama, osobito u područjima predenja i tkanja košara, papira i kože. Tu je i obnovljen znanstveni i povijesni interes za prirodno bojenje kako bi se pomoglo identificirati bojila u nedavno otkrivenim arheološkim nalazima i očuvati obojen tekstil smješten u muzejima i privatnim zbirkama. Kao što kaže Su Grierson u svojoj knjizi Bojanje i bojila, "Iako današnja industrija bojenja korača s modernom znanosti, buduća upotreba prirodnih boja također će pratiti novi put, ali čvrsto ukorijenjen u tradiciji".

Slika 2. Kade za bojanje tekstila u Ko Than Hlaing radionici (u Paw Khon selu, Inle rijeka)

2.2. Indigo boja

Indigo je boja koja se dobiva iz biljaka Indigofera tinctoria (Indija) i Isatis tinctoria (Evropa). Modro bojilo poznato od davnine, je derivat indola. Biljka se natapa u vodi, a zatim se indigo odvaja u obliku pahuljica i preše. Od 45 kg biljke se proizvede oko 0,1 kg indiga. Koristi se za bojenje džinsa. Indigo-crveno (indirubin) se proizvodi ekstrakcijom u organskim rastvaračima. Indigo-smeđe je nečistoća koja nastaje prilikom proizvodnje indiga, ali nema utjecaja na bojenje. Nekoć najznačajnije bojilo, dobivalo se iz tzv. indigonosnih biljaka (Indigofera tinctoria). Lišće se ekstrahiralo vrelom vodom i izdvajao se bezbojni indoksil kao jedan od raspadnih proizvoda glikozida indikana. Indoksil se zatim oksidacijom sa zrakom prevodio u indigo.

Slika 3. Sjeverni Vijetnam u blizini Sape; Hmong narod koji još koristi prirodnu indigo biljku za dobivanje plave boje

Pošto je krajem XIX. St. određena struktura prirodnog indiga, razvijena je njegova kemijska sinteza. Otada se proizvodi samo sintetski i to iz anilina i etilen-oksida ili iz naftalena. Njegova je glavna prednost pred prirodnim indigom veća jakost boje. U čistom stanju indigo je prah, koji otapanjem u alkalnome mediju uz reducens daje intenzivno modru obojenost, pa se u tekstilnoj industriji upotrebljava za bojenje i tisak. Danas je sintetski indigo donekle potisnut novim vrstama sintetskih bojila i popularnosti fotokopirnih strojeva.

Arheolozi su 2009. na nalazištu Huaca Prieta, u sjevernom Peruu, pronašli fragmente tekstila. Ono što ove fragmente čini posebnima, jest činjenica da su njihove niti obojane indigo (modroljubičastom) bojom. Dosad se, naime, mislilo da je ova boja prvi put upotrijebljena u starom Egiptu prije otprilike 4000 godina. Spomenuti fragmenti su stari između 6000 i 6200 godina. Nalazište Huaca Prieta bilo je naseljeno u razdoblju od oko 12500 do 4000. pr. Kr.

Arheološka istraživanja počela su nakon Drugoga svjetskog rata. Otkriveno je da se u središtu naselja nalazio veliki ceremonijalni humak te neki od najstarijih tekstilnih predmeta u Novom svijetu. Mnogo od tih predmeta ukrašeno je prikazima ljudi, ptica i zmija. Indigo boju moguće je proizvesti iz više vrsta biljaka, a trenutno ne postoje testovi kojim bi se otkrilo o kojoj je biljki riječ.

Slika 4. Indigo biljka

2.3. Shibori

Shibori je japanska riječ za različite načine ukrašavanja tekstila oblikovanjem tkanine i pričvršćivanjem prije bojanja, kojom dobivamo različite uzorke na tkanini. U Japanu, najraniji poznati primjer tkanine obojene tehnikom shibori, datira iz 8. stoljeća u Nari.

Riječ shibori dolazi od japanskog glagola shiboru koji znači naborati ili stisnuti gužvanjem. Uzorci nastaju prošivanjem, stezanjem, presavijanjem, nabiranjem, uvijanjem, nabijanjem, vezanjem i čvoranjem zatim se potopi u boju. Do 20. stoljeća, mnoge tkanine i boje nisu bile u širokoj uporabi u Japanu. Glavne su tkanine bile svila i konoplja, a kasnije i pamuk, a glavna boja bila je indigo. Tie - dye tehnika se razvila u mnogim kulturama diljem svijeta i može se vidjeti na tkaninama napravljenima prije tisuća godina u Latinskoj Americi, Africi, Indiji, Kini i okolici Azije. Neki kažu da je u Japan je došao prije 1300 godina iz Kine, zajedno s kineskim stilom odijevanja, a interpretiran je na posebnoj japanskoj modi. Osnovna tehnika shiboria je kada nacrtamo dizajn na komad tkanine (obično svila ili pamuk), zatim ga vežemo vrlo čvrsto u čvorove s niti oko centra dizajna. Tkanina je zatim obojena. Budući da boja ne prodire u čvorove, kada su oslobođeni, postoji uzorak obojenih i neobojenih područja. To se može ponoviti mnogo puta za izradu uzoraka različitih boja.

Slika 5. Vrste shibori tehnika; izlog BUAISOU studia, Brooklyn, NY.

Shibori je izvorno bio umjetnost siromašnih. U feudalnom Japanu mnogi ljudi si nisu mogli priuštiti kupnju skupe tkanine poput pamuka ili svile, tako da je odjeća često izrađena od jeftinih tkanina od konoplje. Ljudi si nisu mogli priuštiti ni redovitu zamjenu odjeće, tako da bi ih popravili i prebojili, a umjetnost shiborija razvila se kao sredstvo stvaranja stare odjeće da izgleda kao novo. Pod Tokugawa mirom, mnoge različite umjetnosti su procvjetale, te su se pojavile mnoge različite tehnike i lokalni oblici shibori tehnike. Shibori se razvio duž dva odvojena puta: kao metoda ukrašavanja svile koja se koristi za proizvodnju kimona za japansku aristokraciju (uglavnom provedena u Kyotu) i kao narodna umjetnost koja se razlikuje od regije do regije.

Jedna od najpoznatijih lokacija za shibori u Japanu je Arimatsu u Nagoyi. Kada je ujedinio Japan, prvi Shogun, Tokugawa Ieyasu iz Okazaki, premjestio je glavni grad Japana u Edo (sada Tokio). Ieyasu je zahtijevao da svi Daimyo ili feudalni gospodari putuju u Edo svake druge godine, kako bi se zakleli na njegovu odanost, i uspostavili 53 postaje na putu između Osake i Eda. Tako bi se mogli odmoriti tijekom putovanja. Kako bi se osigurala njihova sigurnost, potaknuo je izgradnju temelja sela oko tih postaja.

Jedna od tih postaja je bila Arimatsu, četrdeset i druga stanica na Tokaidu, koju je 1608. naselilo osam obitelji. Dok je izgradio dvorac u Nagoyi za njegovog sina, Ieyasu je koristio radnike iz cijelog Japana. Jedna skupina iz Oite donijela je s njima tehnike shiborija, a lokalne su obitelji razvile tehniku kako bi proizveli posebnu ljepotu Arimatsu shibori. Putnici uz cestu Tokaido bi kupovali krpe i ručnike koje su napravili ljudi Arimatsu.

Tijekom samurajskog razdoblja, trgovački je razred bio relativno nemoćan, i čini se da su potrošili velike količine novca na razne rekreativne aktivnosti, uključujući kupovinu razrađenih kimona koji su služili za jačanje industrije. Mehaniziranjem Meiji restauracije, željeznice su uklonile puno prometa od Tokaida i ozbiljno ugrožavale industriju u Arimatsu. Kao odgovor, razvijeni su mnogi procesi mehanizacije kako bi se poboljšala učinkovitost proizvodnje shibori, ali je ipak bio proces intenzivnog rada. Međutim, s popularnošću yukate do Drugog svjetskog rata, industrija je imala relativni prosperitet. Depresija koja je uslijedila nakon Drugog svjetskog rata smanjila je potražnju za skupom svilom shibori, ali ekonomski procvat šezdesetih godina 20. stoljeća doživio je povratak popularnosti za kimono i povećanu potražnju za vještinama obrtnika. Kyoto je uvijek bio dom skupljeg bojanja svile za kimone, no obrtnici Arimatsu proširili su svoj raspon i

eksperimentirali s materijalom, uživajući u velikom uspjehu. Međutim, s dolaskom umjetnih tkanina i boja i potpuno mehaniziranom proizvodnjom tkanina, Arimatsu se više nije mogao natjecati na velikoj skali, a shibori se vratio ručno izrađenom visokokvalitetnom artefaktu.

Posebna karakteristika shibori tehnike su mekani, mutni rubovi uzorka. Učinak je sasvim drukčiji od oštrih uzoraka dobivenih stensil tehnikom i voskom. U shiboriju osoba je u suradnji s materijalima, ne u nastojanju da nadvlada njihova ograničenja, već da im dopusti puni izražaj. A element neočekivanog uvijek je prisutan. Šansa i nesreća također daju život procesu shibori, a to je njezina posebna magija i najjača žalba.

Mnogo je različitih vrsta shibori tehnika postojalo u svijetu. Najstariji primjeri su prekolumbijski shibori alpaci pronađeni u Peruu i svili u grobnicama četvrtog stoljeća na Putu svile u Kini koji su iz regija u kojima tradicije shibori nisu preživjele do današnjih dana. Tradicije shiborija stoljećima su postojale na Bliskom Istoku i u indijskom potkontinentu. Danas se aktivna proizvodnja u velikim količinama nastavlja u zapadnoj Africi, u južnoj Kini od strane manjinskih ljudi i u zapadnim regijama Indije. Manji stupanj proizvodnje nastavlja se i u sjevernoj Africi, Bliskom Istoku, Indoneziji i na himalajskoj regiji.

Materijali i metode koje se nalaze u različitim tradicijama shibora uvelike variraju, odražavajući ekološke, ekonomske i društvene specifičnosti. Vlakna mogu doći iz alpake u gorju Anda, ovaca na Himalaji, pamuka uzgojenih u jugozapadnoj Kini, ili od abaca uzgojenih u džunglama Filipina. Osnovni koncept oblika oblikovanja otpora očituje se kroz širok raspon estetike, koji su manifestacije kulturne raznolikosti. Razvoj relativno novo uspostavljenog polja "nosive umjetnosti", preklapa se s onom shiborija, koja nudi bez presedana potencijala u stvaranju širokog raspona tekstura na platnu. Bogate senzualne boje i savitljivost materijala dobro reagiraju na kretanje i protok tijela. Radovi sada privlače kreativne pojedince, slavne osobe i sakupljače. I nosivi umjetnički izraz uspostavio je svoje mjesto između visoke mode i umjetnosti u Sjevernoj Americi.

2.3.1. Vrste shibori tehnika

Slika 6. Vrste shibori tehnika

Postoji beskonačan broj načina na koji se može vezati, šivati, savijati, uvijati ili komprimirati platno za shibori, a svaki put rezultira vrlo različitim uzorcima. Svaka se metoda koristi za postizanje određenog rezultata, ali svaka se metoda koristi i za rad u skladu s vrstom upotrijebljene krpe. Stoga, tehnika koja se koristi u shiboriu ne ovisi samo o željenom uzorku, već i o karakteristikama tkanine koja je obojena. Također, različite tehnike mogu se koristiti zajedno s drugima kako bi se postigli još bolji rezultati.

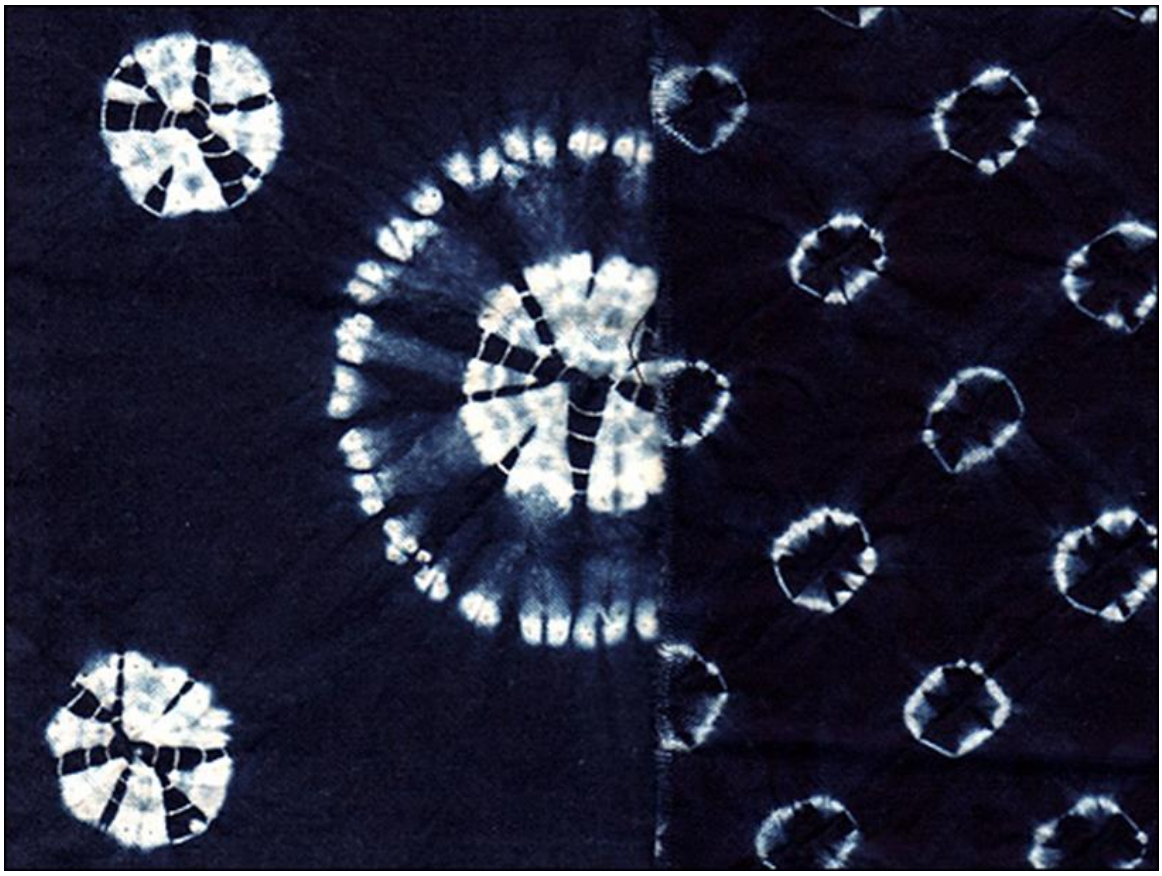

Slika 7. Načini vezanja i priprema tkanina za bojanje

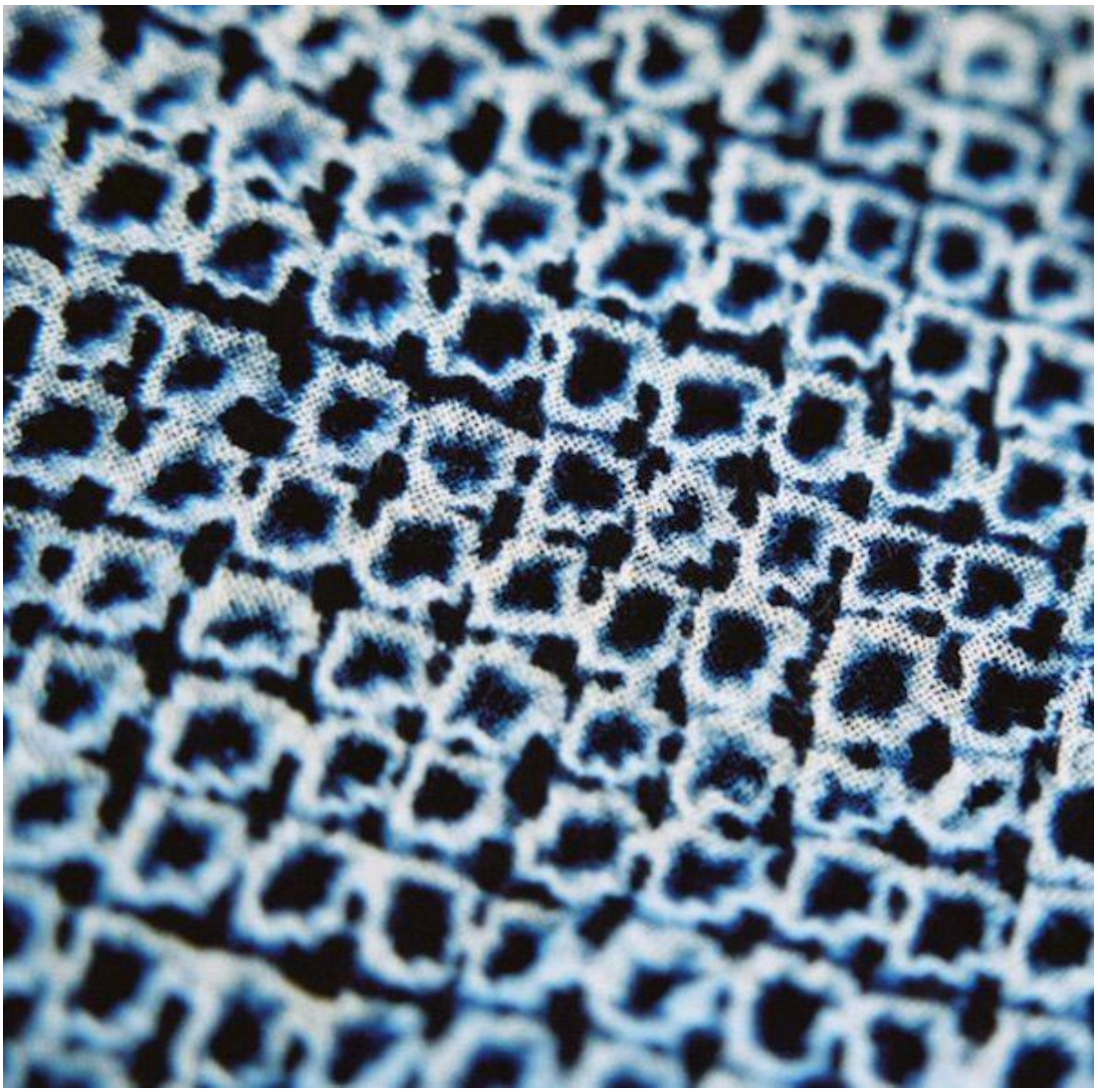
Slika 8. Zavezana tkanina nakon bojanja

Kanoko shibori je ono što se na Zapadu obično misli da je tie-dye. To uključuje vezanje određenih dijelova krpe koncem za vezenje, a uzorak će izgledati ovisno koliko smo ga jako i gdje vezali. Na mjestu gdje smo ga vezali nastat će kružni uzorci, a tamo di smo ga presavijali i onda vezali, kružni će uzorci biti unutar presavijene krpe.

Slika 9. Primjer kanoko shiboria

Miura Shibori je najčešća tehnika, te budući da se ne koristi čvor, Miura shibori je vrlo lako vezati i odvezati. Ovu tehniku radimo kukičastom iglom kojom izvlačimo niti te njome vežemo dijelove krpe. Nit nije zamršena i napetost je jedina stvar koja je drži na mjestu. Dizajn je kao površina vode.

Slika 10. Primjer miura shiboria

Kumo je tehnika gdje se tkanina nabire i veže, te uključuje i plisiranje. Dizajn izgleda poput paukove mreže, a za ovu tehniku je potrebno puno preciznosti.

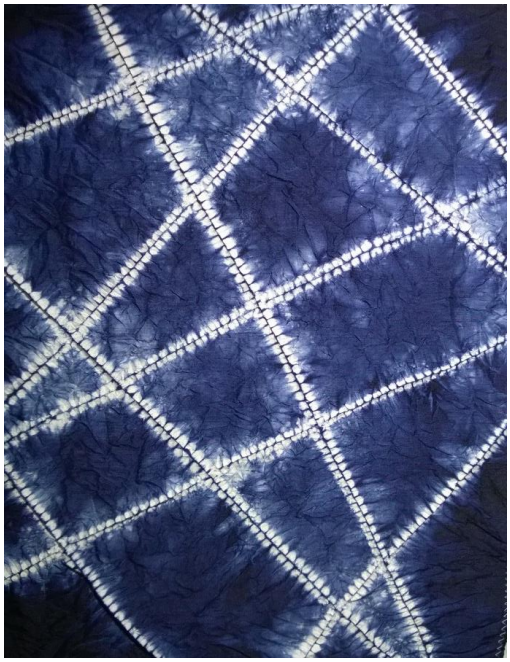

Slika 11. Primjer kumo shiboria

Nui je tehnika u kojoj se koristi konac na način šivanja, koji se kasnije izvuče i nabere tkaninu. Također se koristi drveni štap da bi se zategnula tkanina. Konac se mora jako povući da bi funkcioniralo. Svaka nit je osigurana čvorom prije bojenja.

Slika 12. Primjer nui shiboria

Slika 13. Primjer nui shiboria

Arashi shibori je tehnika u kojoj se koristi drveni stap oko kojeg se tkanina dijagonalno nabere, te se koncem omota naokolo od gore prema dolje. Dobijemo dijagonalan dizajn. "Arashi" je japanska riječ za oluju, te dijagonalni dizajn podsjeća na kišu u oluji.

Slika 14. Primjer arashi shiboria

Itajime Shibori je tehnika u kojoj se slaže tkanina. Tradicionalno se između dvije složene tkanine stavi komad drveta te se osigura koncem. Danas dizajneri koriste akril i pleksiglas kakvog oblika žele, te štipaljke za odjeću da dobiju željeni dizajn.

Slika 15. Primjer itajime shiboria

Slika 16. Primjer itajime shiboria

2.3.2. Buaisou

Buaisou su osnovali 2012. godine dvojica japanskih indigo poljoprivrednika, Kenta Watanabe i Kakuo Kaji. Tokushima, Japan, gdje je tvrtka osnovana, poznata je po uzgoju indigo listova i svoje tradicije kompostiranja indigo lišća u sukmo. Koristeći tradicionalnu tehniku fermentacije sukma u pepelu, kalcijevog hidroksida i pšenice, Buaisou stvara takozvani "pakleni pehar". Obojena odjeća u ovu 100% -tnu prirodnu plavu pretvori se u duboku i sjajnu "Japan Blue" boju, te je toliko postojana da se može odmah oprati s drugom bijelom odjećom bez da otpusti plavu boju.

Nakon što su se pridružili Yuki Ken i Yuya Miura, Buaisou je sada tim četvorice obrtnika koji čuvaju tradiciju japanskog indiga i nastoje donijeti novu vitalnost "Japan Blue" boje kroz umjetničke i funkcionalne kreacije. Buaisou je osnovan u Bushwicku u Brooklynu u svibnju 2014. i gdje se održavaju radionice sa sukmom, sa sastojcima isporučenima iz Tokushima do prosinca 2016. godine.

Slika 17. Buaisou tim na plantaži indiga sa radom

2.3.3. Carter Smith

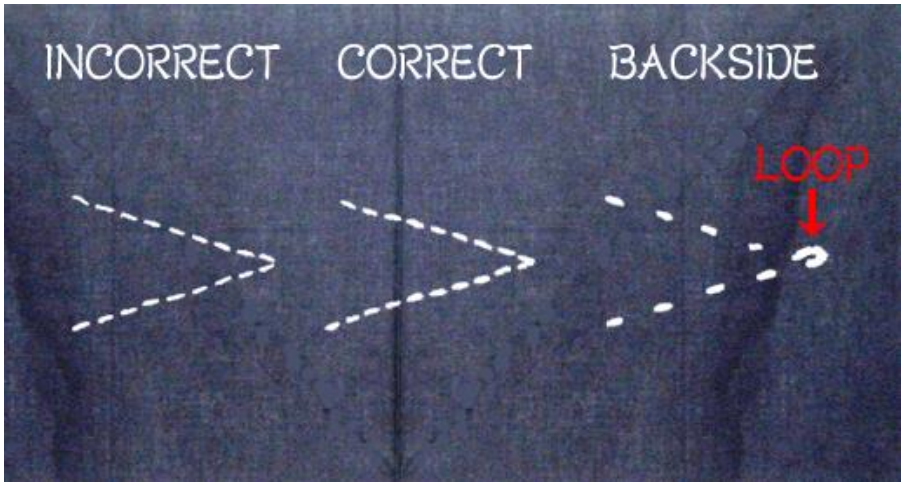
Carter Smith stvara već 40 godina kvalitetne tkanine shibori uzorka. Carterovi shibori su izloženi u galerijama i muzejima u inozemstvu, te su nošeni u filmu, u baletnim produkcijama i oni ističu svoju sposobnost laskanja svim ženama. Dizajni su bezvremeni, bez sezone i posve jedinstveni. Tkanina je organska i radosna u svojoj ljepoti i senzualnoj udobnosti. Nekoliko komada tkanine su ručno izrađene i ušivene u posebne dizajne. Nema otpada u njegovim kreacijama i dizajnima. .
"Pripremam i obojam svaki komad svile, dovoljno za jednu odjeću u svakom trenutku ... svako odijelo je onda rukom izrađeno od krojačice u mojem studiju ... moja želja je omotati te u boje i luksuz, a rezultat je odjeća jedinstvena kao i žena koja ga nosi ", Carter Smith.

Slika 18. Carter Smith sa svojom shibori svilom u studiju

2.4. Sashiko

Sashiko ("mali ubod") je oblik ukrasnog šivanja (ili funkcionalnog vezanja) iz Japana. Tradicionalno se koristi za pojačavanje točaka trošenja ili za popravljanje istrošenih mjesta ili suzama s zakrpama, ova tehnika ukrasnog šivanja često se koristi samo za dekorativne svrhe u prošivanju i vezenju. Bijela pamučna nit na tradicionalnoj indigo plavoj tkanini daje sashiko svoj osebujni izgled, iako ukrasni predmeti ponekad koriste crvenu nit.

Slika 19. Primjer sashiko šivanja

Sashiko je nastao na sjeveru u japanskim selima i širio se južno duž trgovačkih putova. Poput mnogih drevnih tekstilnih tradicija, točni izvori izgubljeni su vremenom. Sashiko se vjerojatno razvio u razdoblju Edo (1615-1868), dok je u Meiji eri (1868-1912), sashiko bio dobro uspostavljena tehnika. Za razliku od japanskih raskošnih svilenih tkanina, sashiko se smatra "narodnim tekstilom" jer ga je proizvodila i koristila seljačka klasa. Sashiko je bio zimski rad za žene iz poljodjelstva ili ribarskih obitelji, koji su koristili tehniku kako bi produžili život istrošenih tkanina, popravili i učinili odjevne predmete toplima i ukrasili svakodnevne predmete. Proizvodnja industrijalizirane tkanine nije stigla do Japana sve do 1870-ih. Pamuk, lan i konoplja su bili okrenuti, tkani i obojeni rukom. Tkanina je bila dragocjeni resurs koji predstavlja ogromne količine rada, pa su čak i komadići imali vrijednost. Čak i kad su se u blizini Osake izgradili mehanizirani mlinovi, tkanina koja je tamo proizvedena je bila previše skupa da bi si je mnogi ljudi priuštili, tako da su nastavili tkati vlastitu tkaninu za odjeću i kućanske predmete. Pamuk je bio osobito rijedak u sjevernom Japanu, gdje je bio previše hladno da bi mogao rasti. S obzirom na te okolnosti, popravljanje odjeće je bila krajnja potreba za preživljavanjem. Sashiko je bio ključan dio tehnike popravljanja nazvanog boro. Boro znači "razbijene

krpe" na japanskom. Boro tekstili izgledaju poput studija boja: više nijansi indigo tkanine složene u zakrpe ili uredno ukrašene zajedno s sashikom, pokrivale su rupe i pojačavale istrošena područja. Boro je znatno produžio životni vijek odjeće i tekstila za kućanstvo. Kad bi se odjeća istrošila, tkanina bi bila pretvorena u radnu odjeću. Time je odjeća postala toplija i jača. Žene bi prekrile dva ili tri sloja zajedno s najstarijom krpom u sredini. Izlizana i istrošena odjeća je pretvorena u vrećice i pregače. Tkanina iz tih predmeta mogla bi tada biti prošarana posljednji put u guste krpe za čišćenje ili zokin.

Slika 20. Primjer kimona prepravljenim sashiko šivanjem

Mnogi sashiko uzorci su izvedeni iz kineskog dizajna, ali jednako su razvijeni i japanski. Umjetnik Katsushika Hokusai (1760.-1849.) objavio je knjigu "Novi oblici za dizajn" 1824. godine, a ti dizajni su inspirirali mnoge sashiko uzorke. Tradicionalno, sashiko uzorci su šivani s bjelkastim šavovima na tamnoj indigo tkanini. Ove su se boje uvijek nalazile kao klasična kombinacija, poput bijelih kapaka na oceanu ili tamno plavih planina na vrhu snijega. Istina, sashikove boje su se razvile iz siromaštva i ugnjetavajuće strukture klase. Tkanina je izrađena od lana ili konoplje. Branje pamuka započeo je oko 1600. Dok je pamučna tkanina bila mekša na koži od ručno tkane konoplje, također je bilo teško bojiti - osim ako ste koristili indigo. .

Obitelji su tkale svoju tkaninu kod kuće, i slale je (zajedno s njihovim boro tekstilom) lokalnom bojitelju. Čak i ako bi si ljudi mogli priuštiti druge tkanine, nije im nužno bilo dopušteno nositi ih. Tijekom razdoblja Edo (1603.-1868.), vladajuće klase su napravile zakone koji su određivali odjeću i boje. Ovi zakoni zabranili su nižim razredima da nose svilu, svijetle boje ili velike uzorke. Ironično, ovi zakoni potiču inovacije u tehnikama bojenja, budući da su ljudi sa sredstvima tražili alternative za zabranjene boje. Postoji velika raznolikost sashiko uzoraka. Mnogi su motivi prerađeni iz drugih tekstila, arhitekture ili keramike. Nakon što su podignuti zakoni o svetkovinama Edo razdoblja, sashiko obrasci postaju sve veći i još raznolikiji.

<u>Neki od uzoraka su</u>:

Tate-Jima - Okomite pruge
Yoko-Jima - Vodoravne pruge
Kōshi – Ček
Nakamura Kōshi – Karirani uzorak obitelji Nakamura
Hishi-moyō - Dijamanti
Yarai - Ograda od bambusa
Hishi-Igeta / Tasuki - Paralelni dijamanti / križići kabeli
Kagome - Tkani bambus
Uroko – Ribarnice
Tate-Waku - Ustajanje pare
Fundō - Protuutegovi
Shippō - Sedam blaga Buddhe
Amime - Ribolovne mreže
Toridasuki - Isprepleteni krug dviju ptica

Chidori – Zviždaljka

Kasumi – Sumaglica

Asa ne Ha - List konoplje

Mitsuba - Trolist

Hirayama-Michi - Prolazi u planinama

Kaki no Hana - Cvijet draguna

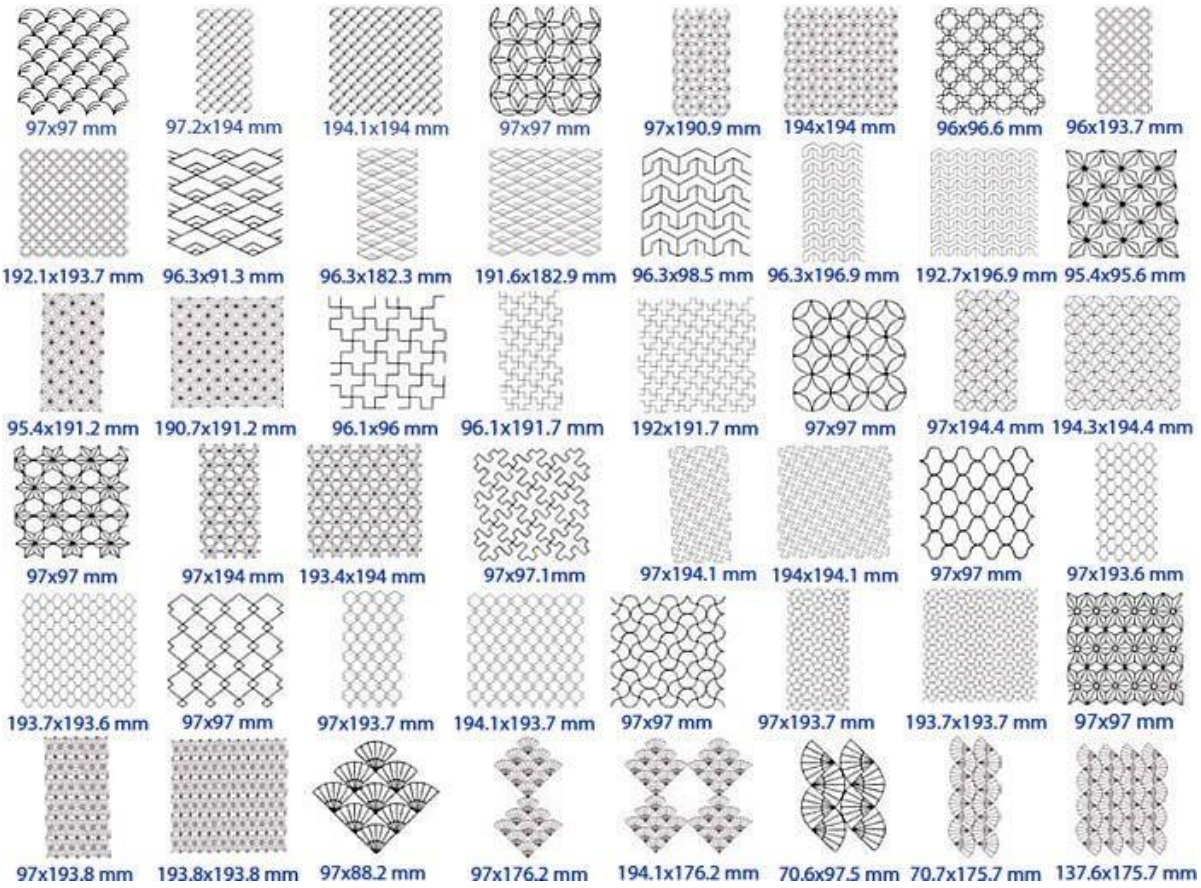
Kaminari – Munje

Inazuma - Bljesak munje

Sayagata - Osnovni uzorak

Matsukawa-Bishi - Borova kora

Yabane – Let ptića .

Slika 21. Primjer sashiko uzoraka

2.4.1. Sylvia Pippen

Rođena je u San Franciscu u obitelji umjetnika i glazbenika koji su utjecali na nju od rane dobi. Školovala se na The Cambridge School of Weston i San Francisco State Universityu. Osim što je klasični flautist, krajobrazni arhitekt i višegodišnji uzgajivač, njezina druga trajna strast je vrtlarstvo. Ljubav prema tkanini i šivanju je počela od rane dobi s majkom, Kitty Pippen, poznatom quiltericom (poplunaricom) koja radi s japanskim tkaninama i sashikoom. Živjela je sedam godina na Velikom otoku Hawaii, u Kauai gradu gdje je radila kao vrtlar u Nacionalnom tropskom botaničkom vrtu.

Godine 2014. se preselila u mali grad La Conner u Skagitskoj dolini zapadnog Washingtona, dva bloka od prekrasnog Muzeja za platno i tekstil za La Conner. Sashiko ju je privukao, jer ga njezina majka koristi u svojim japanskim poplunima. Zadivljena efektom, odlučila ga je upotrijebiti, kako bi prikazala netradicionalne dizajne, osobito lišće koje je teško sašiti.

Slika 22. Sylvia Pippen ispred svojeg rada

Slika 23. Koi voda i valovi - Sylvia Pippen

2.4.2. Junko Oki

Junko Oki je pronašla filozofiju u svojim šavovima, propovijedajući:

"Čak i ako nađete zapetljanu nit, ne morate je odrezati, možete ju ostaviti da stvori novi uzorak. Drugim riječima put je beskrajan i možete nastaviti dalje - ne vraćajući se natrag."

Junko Oki stvara nešto što podsjeća na boro, ali izgleda više kao verzija kintsugi na tkanini. Njezin je rad uglavnom slobodan, ali često ima simbol križa u svom dizajnu. Nikada nema detaljne planove pri početku projekta. Počinje vesti i jednostavno je promatrač čarolije njezine vlastite igle, dodajući bod nakon boda, sve dok ne postane umjetnost. Junko Oki je započela karijeru vezenja 2002.godine, u dobi od 40 godina. Dogodilo se jednog dana, kad joj je kći pokazala torbu, koju je napravila od starih tkanina, koje je skupljala njezina pokojna majka. Isprva joj je srce bilo slomljeno što vidi te tkanine, ali onda je vidjela ljubav koja je zračila radom kojeg je njezina kći učinila zajedno s uspomenama na majku. To je bio trenutak kada je odlučila da je ručni vez njen novi životni put. Rođena je 1963. u Urawi, Saitama. A živi i radi u Kamakuri, Kanagawa.

Slika 24. Junko Oki – A Bulb, 2017 (Detalj)

Slika 25. A mineral, 2017

Slika 26. camelia, 2016, London

2.5. Kimono

Kimono je tradicionalno japansko odijelo. Riječ kimono je sastavljena od japanskih riječi kiru (nositi) i mono (stvar) i doslovno znači "nešto što se nosi". U početku je izraz korišten za odjeću, ali je kasnije korišten samo za japanski kimono. Suvremena modna industrija riječ kimono često koristi za moderne odjevne predmete, koji su na određeni način inspirirani japanskom tradicijom i kulturom. Izraz kimono u našem jeziku često se koristi za sportsku odjeću koja se koristi prilikom vježbanja borilačkih sportova. Ispravan naziv je keikogi (jap. keiko - vježba; gi - odjeća, uniforma), odnosno karategi (odjeća za karate), judogi (odjeća za judo), kendogi (odjeća za kendo) itd. Kimono se uvijek nosi za važne festivale ili formalne prigode. To je formalna odjeća povezana s pristojnošću i dobrim manirama.

Kimoni su nošeni u feudalnom Japanu kao svakodnevna odjeća, ali danas mali broj ljudi koristi kimono kao takvog. Kimono se uvijek nosi tako da je lijeva strana preklopljena preko desne i učvršćuje obijem (pojasem). Pošto kimono nema džepova, osobna vlasništva su se stavljala u rukave ili u prednji dio. Kimono se ponekad nosio tako da se jedna strana spusti (ovo se obično radi u kyudu) ili bez hlača (često seljaci). Bijeli se također koristio kao odjeća za spavanje. Ispod kimona se mogao nositi još jedan, bijeli, od kojeg se vidi samo nekoliko centimetara. Vrlo su skupi. Jedan ženski kimono može koštati preko 10 000 dolara. Obi (pojas) je također skup, a može koštati nekoliko tisuća dolara. Neki ljudi "prave" svoj kimono. Kimono je osmišljen po uzoru na kineski hanfu već u 5. stoljeću, ali je konačni oblik dobio tokom Hiean razdoblja. Na kimonu može biti do 7 monova: pri kraju rukava (s obje strane), na prsnom dijelu (po dva) i pri vrhu na leđima. Kimoni su rađeni od jednog komada tkanine. Svi tradicionalni kimoni se ručno šiju, ukrašavaju, dok je materijal također ručno napravljen. Formalni su kimoni rađeni od svile, ali se kimono kao obična odjeća radio od pamuka. Prije su kimoni potpuno rastavljeni za pranje i onda ponovno sastavljeni (šivani). Danas to nije više potrebno. Kimoni dolaze u nekoliko oblika, ovisno o formalnosti. Na ženskim kimonima razina formalnosti se obično očituje u dužini rukava, boji i uzorku dok muški imaju samo jedan oblik i obično su tamnije boje. Formalnost se također može očitati bojom dodataka, materijala i brojem monova. Svila je najformalniji materijal. Kimoni se nikad ne bacaju. Stari se koriste u razne svrhe npr. kimoni za djecu, haori ili pak vreće, torbice itd.

Slika 27. Antički kimono, prepravljen sashiko bodom

Danas se kimoni nose samo na posebnim prigodama (npr. vjenčanje). Japan je u potpunosti prisvojio zapadnjačku odjeću i malo ljudi nosi kimono kao svakodnevnu odjeću. Profesionalni sumo hrvači moraju nositi kimono kad god se pojave u javnosti (izvan ringa).

4. METODIKA RADA

U svom diplomskom radu sam koristila više metoda da postignem željene rezultate. Neke od njih su metode bojanja, tzv. tie – dya (zaveži i obojaj), metoda konstruiranja i modeliranja, te na samom kraju i metoda šivanja. Uz navedene metode koristila sam i metodu ukrasnog šivanja, zvanu Sashiko.

5. EKSPERIMENTALNI DIO

5.1. Proces rada kolekcije

Za svoj rad koristila sam pamučnu tkaninu, za koju kažu da najbolje prima boju. Prije deformiranja i oblikovanja, tkaninu sam smočila, kako bi se boja ljepše raširila. Zatim sam ju rastegnula na veliki stol kako bi lakše presavila, izgužvala i složila, te time dobila uzorak koji sam zamislila. Dok sam pripremala tkaninu za shibori, na vatru sam stavila lonac količine 4 litre i na svaku litru sam dodala 1 jušnu žlicu soli. Kad je voda zakuhala, smanjila sam intenzitet vatre. Zatim sam dodala boju u vodu i pustila da se rastvori. Nakon pet minuta, ubacila sam smotane tkanine, te ih namakala 20 do 30 minuta na smanjenoj vatri. Gotovu tkaninu sam prenijela u kadu i isprala višak boje, te oprala u mašini kako bi sva boja izašla. .

Radovi su rađeni u obliku pravokutnika na tkanini bijele boje u kontrastu sa plavom, crvenom, zelenom i bordo bojom, koje i prevladavaju na radovima.

Ravnoteža i uzorci su simetrični, asimetrični i kružni, ovisno o radu, te takvi i dominiraju. Prevladava vodoravna, vertikalna, kružna i slobodna kompozicija. Nastankom uzoraka, bijela pozadina se gubi, čime nastaje obrnuta proporcija.

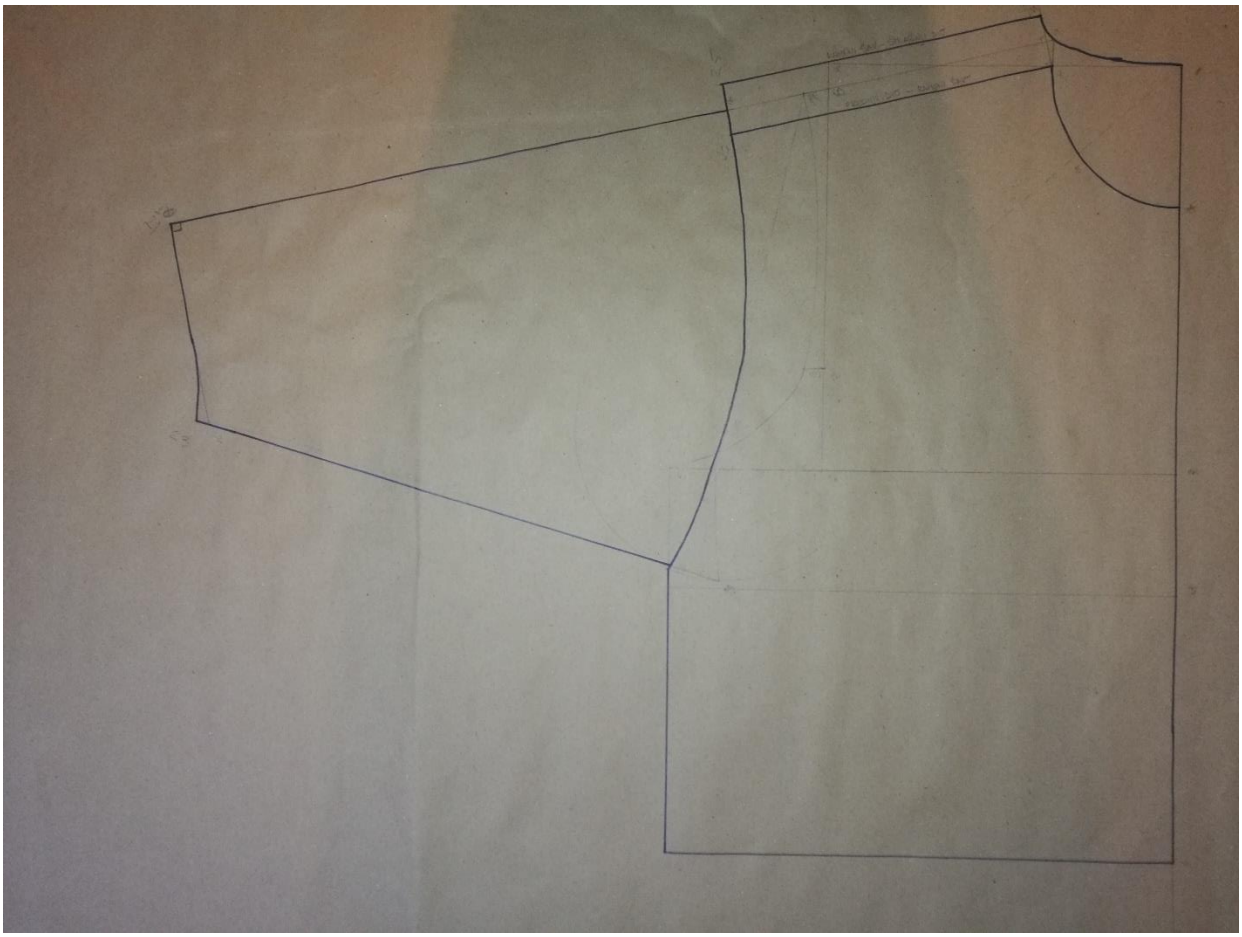
5.2. Shibori i sashiko u kreiranju tekstila i odjeće

Shibori je način izrade uzoraka na tkanini, izlažući samo neke dijelove tkanine boji. Tako sam tkaninu presavila, vezala ili nabirala kako bi dobila određeni uzorak. Od tehnika sam koristila najviše kanoko, arashi i itajime shibori. Završene tkanine sam izrezala i spojila u veliki komad kako bih dobila stil kolaža.

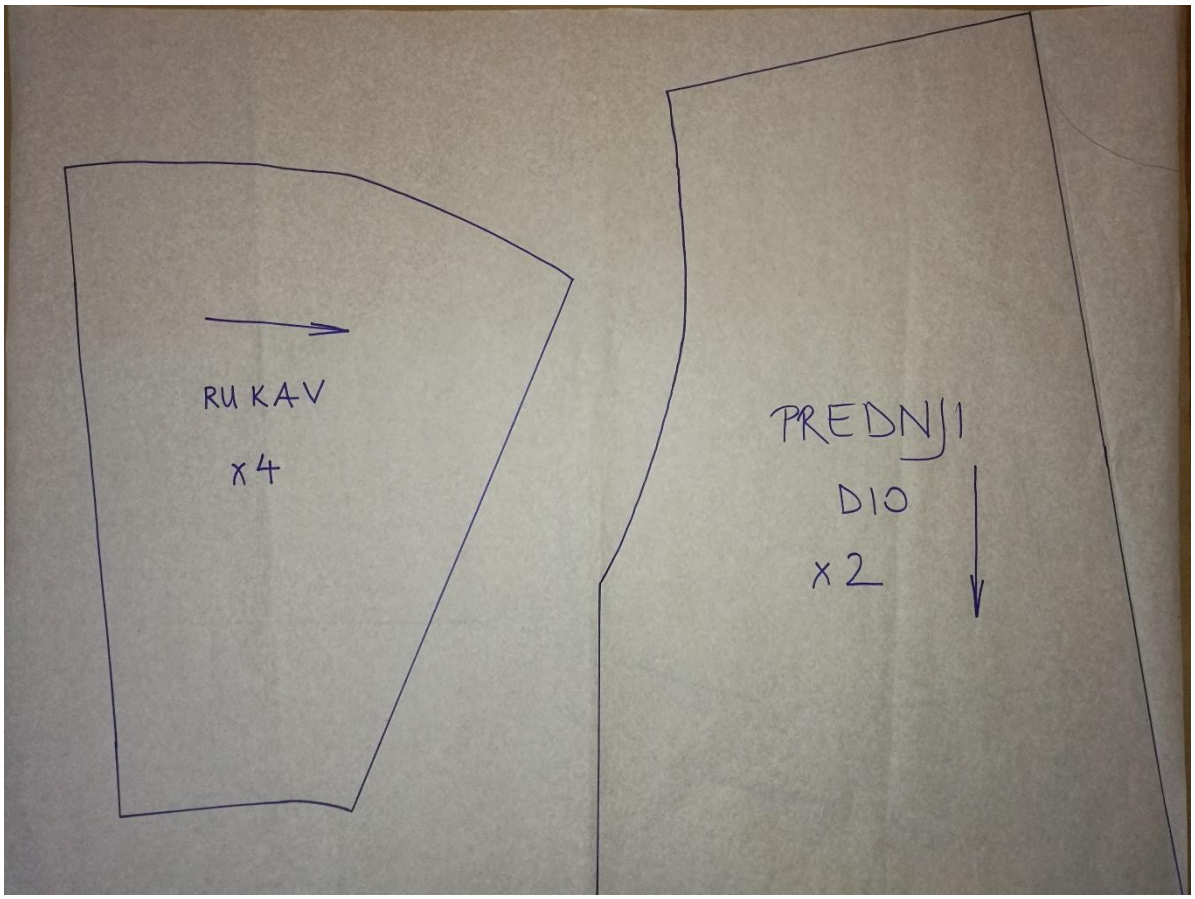
Sashiko tehniku, koja je predviđena za orukavlje i rub kimona sam radila „Mirabela“-om merceriziranim koncem za pletenje od 100% češljanog pamuka, finoće 30texa. Od uzoraka sam koristila Yoko-Jima - Vodoravne pruge, Hishi-moyō - Dijamanti i Kaki no Hana - Cvijet draguna.

5.3. Konstrukcija i modeliranje odjevnog predmeta

Konstrukcija odjeće je proces kojim se uz pomoć glavnih tjelesnih mjera dobije temeljni kroj nekog odjevnog predmeta. Modeliranje odjeće je proces u kojem se temeljni kroj dobiven konstrukcijom izmodelira po određenom modelu nekog odjevnog predmeta. Za izradu odjevnog predmeta koristila sam knjigu Tehnike konstruiranja i modeliranja odjeće. Konstruirala sam temeljni kroj muške sportske jakne, te je modeliranjem prenamijenila u kimono. Mušku sportsku jaknu sam uzela iz razloga što je najsličnija mojem modelu kimona. Kimono je dug skoro do poda. Širok je, te u području struka/bokova ima pojas kojim se može učvrstiti. Sastoji se od 9 dijelova kojih čine jedan stražnji, dva prednja, dvije orukvice, dva rukava, ovratnik i pojas. Temeljni kroj sam izmodelirala tako što sam prednji dio otvorila od vratnog izreza do visine bokova, te sam ga zajedno sa stražnjim dijelom produžila na dužinu mojeg modela.

Slika 28. temeljni kroj muške sportske jakne

RUKAV
x4
PREDNJI
DIO
x2

STRAŽNJI DIO
x2

5. REZULTATI RADA

Slika 31. privatni album

Rad je rađen na formatu pravokutnog oblika na tkanini bijele boje u kontrastu sa plavom. Ravnoteža i uzorci su simetrični, te takvi i dominiraju. Prevladava vodoravna, kompozicija. Nastankom uzoraka, bijela pozadina se gubi, čime nastaje obrnuta proporcija.

Slika 32. Privatni album

Rad je rađen na tkanini bijele boje pravokutnog oblika u kontrastu sa plavom i žutom bojom, koje i prevladavaju na radovima.

Ravnoteža i uzorci su asimetrični, te kao takvi i dominiraju. Prevladava vertikalna i blago dijagonalna kompozicija. Proporcija je obrnuta nastankom uzoraka.

Slika 33. Privatni album

Rad je rađen u obliku pravokutnika na tkanini bijele boje u kontrastu sa crvenom bojom, koja prevladava na radu.

Ravnoteža i uzorci su simetrični i dominiraju. Prevladava vertikalna kompozicija i proporcija je obrnuta.

Slika 34. Privatni album

Rad je rađen na tkanini bijele boje pravokutnog oblika u kontrastu žutom i bordo bojom, koje i prevladavaju na radovima. Ravnoteža i uzorci su asimetrični te takvi dominiraju. Prevladava slobodna kompozicija i obrnuta proporcija.

Slika 35. Privatni album

Rad je rađen na formatu pravokutnog oblika na tkanini bijele boje u kontrastu sa žutom i bordo bojom. Ravnoteža i uzorak su kružni, te takvi i dominiraju. Prevladava kružna i slobodna kompozicija. Nastankom uzoraka, bijela pozadina se gubi, čime nastaje obrnuta proporcija.

6. ZAKLJUČAK

Shibori i sashiko su drevne japanske tehnike ukrašavanja tekstila, odjevnih i uporabnih predmeta. U Arimatsuu, gradu koji je odrastao na shiboriu, svake godine se održava festival, kojim oživljavaju tradiciju. Otkrila sam i nekolicinu umjetnika koji su pronašli inspiraciju u tim tehnikama. Uzgojem vlastite indigo biljke, shibori, sashiko i handmade, svojom unikatnošću dobivaju na značaju. .
Istraživanjem, i rad s drevnom tehnikom shibori, me potaknuo da uvijek želiš više i bolje. Iz razloga što je svaki komad tkanine unikat i ne može se utjecati na dizajn 100%. Uvijek se desi zrno pigmenta druge boje, konci popuste, gumica pukne ili jednostavno je previše zategnuto pa ne primi boju uopće. Ali sam konačan dizajn kad se odmota, odveže i ispere, je iznenađenje. Jer, iako si radio određeni dizajn, svaka mana, nastala u procesu, je zapravo njihova vrlina. Kako bi tekstil dobio još malo na unikatnosti, intervenirala sam sa sashikom. Ukrasno šivanje, koje u procesu djeluje umirujuće, svojim bezvremenskim dizajnom, daje efektan krajnji rezultat.

Kroz istraživanje i rad, otkrila sam, da na našem tržištu ručni rad i tekstil rađen starim tehnikama postoji, ali takvih proizvoda ima jako malo u ponudi. Radom na mojoj kolekciji, došla sam do unikatnih tekstila, povezivanjem dviju japanskih tehnika. Na taj je način kolekcija dobila još veću realizacijsku, vizualnu i dizajnersku vrijednost unutar ponude unikatnih tekstila.

7. LITERATURA

- Ujević D., Rogale D., Hrastinski M., Tehnike konstruiranja i modeliranja odjeće, Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, prosinac 1999.
- Schoeser M., Svijet tekstila : kratka povijest, Golden marketing / Tehnička knjiga, Zagreb, 2009.
- Gunner J., Shibori for Textile Artists, Batsford, London
- https://documents.tips/documents/povijest-tekstila-i-odjece-i.html
- http://www.knjiznica.hr/pitajte-knjiznicare/pretrazivanje/pitanje.php?pitanje=31033&target=%2Fpitajte-knjiznicare%2Fpretrazivanje%2Findex.php%3Fsearch_word%3DPovijest%20bankarstva%26polje%3Dall%26offset%3D7920%26submit%3D
- https://en.wikipedia.org/wiki/Shibori
- https://www.wgsn.com/blogs/shibori-an-ancient-japanese-dye-technique/#
- http://honestlywtf.com/diy/shibori-diy/
- http://www.michaelsilks.com/shibori_about.html
- https://hr.wikipedia.org/wiki/Indigo
- http://kws.atlantia.sca.org/dyeing.html
- https://hr.wikipedia.org/wiki/Kimono
- https://sakepuppets.com/2013/10/02/hitomezashi-sashiko-a-tutorial/
- http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=44736
- http://blog.juliehall.net/archives/4960
- http://www.rehahnphotographer.com/blog/indigo-dye-vietnam/
- http://ohmyhandmade.com/2011/heart/arimatsu-shibori-handmade-heritage-in-smalltown-japan/
- https://en.wikipedia.org/wiki/Sashiko_stitching

- https://www.google.hr/search?q=Buaisou&rlz=1C1GCEA_enHR756HR756&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiInPeTxqTWAhWFXRQKHUpXDpgQ_AUICigB&biw=1600&bih=770#imgrc=IAaK4Bc2A7i_aM:
- http://www.buaisou-i.com/
- http://shibori.com/carter_15516.html
- https://redthreadstudio.com/blogs/featured-designer/featured-designer-sylvia-pippen
- https://www.junkooki.com/biography
- http://twelvmag.com/art-culture/carter-smith-mastering-shibori-zen
- http://www.mrxstitch.com/junko-oki-punk/
- https://calsfieldnotes.wordpress.com/category/fiber-art-2/